

Raadsvergadering:	5 juni 2025
Agendapunt:	
Commissie:	Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder:	mw. A.M.C.G. Schouten
Relatie met andere portefeuillehouder(s):	n.v.t.

Onderwerp: Agressieprotocol voor politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar 2025

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Het Agressieprotocol politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar 2025 vast te stellen;
2. Het Agressieprotocol politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 28 september 2023 met vervolg op 2 oktober 2023 en gepubliceerd op 11 oktober in het Gemeenteblad in te trekken.

Aanleiding

Decentrale politieke ambtsdragers krijgen helaas steeds vaker te maken met fysiek geweld, intimidatie, bedreiging of scheldpartijen. Ook al voelt het soms bijna als een “normaal” onderdeel van het werk, het hoort niet bij het politieke ambt.

Op 28 september 2023 is het ‘Agressieprotocol politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar’ vastgesteld door de gemeenteraad. Het daarvoor geldende protocol was een protocol dat voor zowel de ambtelijke organisatie als voor politieke ambtsdragers gold. De reden dat het agressieprotocol voor politieke ambtsdragers in 2023 los van het agressieprotocol voor ambtenaren is vastgesteld is omdat de aanpak en aansprekpunten die centraal staan in de agressieprotocollen van elkaar verschillen: zo heeft de griffier bijvoorbeeld een belangrijkere rol in het agressieprotocol voor politieke ambtsdragers en zijn de kanalen voor advies, ondersteuning en nazorg voor politieke ambtsdragers anders dan die voor de ambtelijke organisatie.

Tijdens de behandeling van het Agressieprotocol is door portefeuillehouder mw. Schouten toegezegd dat het Agressieprotocol geëvalueerd zou worden. Conform de toezegging is de evaluatie gepresenteerd aan het presidium, waarbij is afgesproken dat er een geactualiseerd Agressieprotocol ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Voor de evaluatie is gebruik gemaakt van een enquête, eigen waarneming, recente ontwikkelingen en een interactieve avond ‘Weerbaar Bestuur’ waar agressie tegen politieke ambtsdragers is besproken. Op basis van de evaluatie is een aantal conclusies getrokken en hieraan verbonden verbeterpunten opgesteld die ook meegenomen zijn bij het opstellen van het nu voorliggende, geactualiseerde, Agressieprotocol. Het gaat over de volgende verbeterpunten:

- **Onderscheid Agressieprotocol en gedragscode bestuurlijke integriteit:** uit de evaluatie bleek dat het verschil tussen het Agressieprotocol en de Gedragscode Bestuurlijke Integriteit niet bij iedereen duidelijk was. Om dit te verduidelijken is de link tussen de twee stukken in het Agressieprotocol duidelijk kenbaar gemaakt.
- **Afwegingskader agressie/emotioneel gedrag en melden:** uit de evaluatie is gebleken dat er weinig meldingen zijn gedaan door raads- en commissieleden. Dit kan verschillende redenen hebben, maar het is in ieder geval van belang dat in het Agressieprotocol duidelijke richtlijnen staan over wanneer er in ieder geval gemeld moet worden. Zo is het niet nodig om in iedere situatie (bijvoorbeeld bij emotioneel gedrag) te melden. Het Agressieprotocol is hierop aangepast door een afwegingskader toe te voegen.
- **Normering en uitgangspunten:** hoewel in het in 2023 aangenomen Agressieprotocol aandacht werd besteed aan het belang van het stellen van een gezamenlijke norm en grens is uit de evaluatie naar voren gekomen dat hier meer focus op kan liggen. Hierom is er een hoofdstuk 'uitgangspunten' toegevoegd, waar de norm (grensoverschrijdend gedrag tegen politieke ambtsdragers is onacceptabel en wordt nooit getolereerd) duidelijk wordt gesteld en geoperationaliseerd.
- **VPT:** politieke ambtsdragers zijn 'VPT'ers': mensen met een 'veilige publieke taak'. Tijdens de interactieve avond 'Weerbaar Bestuur' is er gesproken over het belang van het benoemen en melden met de VPT-Code. Dit aspect stond onvoldoende benoemd in het 2023 aangenomen Agressieprotocol en heeft hierom een rol gekregen in het voorliggende Agressieprotocol.
- **Digitale agressie:** hoewel digitale agressie een fenomeen is dat in omvang en impact toeneemt, was er in het in 2023 aangenomen Agressieprotocol geen verwijzing naar digitale agressie. Bij het nu voorliggende Agressieprotocol is een achterliggend document toegevoegd (die regelmatig geactualiseerd wordt en ter kennisgeving wordt toegezonden naar de gemeenteraad) waarin richtlijnen worden gegeven hoe om te gaan met digitale agressie.

Argumenten

1. Aanpassen n.a.v. bevindingen eerste jaar

De voornaamste redenen waarom er een gewijzigd Agressieprotocol voorligt is omdat er naar aanleiding van de toegezegde evaluatie een aantal verbeterpunten is geconstateerd. De hiervoor benoemde verbeterpunten zorgen ervoor dat het protocol effectief blijft in het kader van agressie jegens politieke ambtsdragers.

2. Verhoogde bewustwording

Het voorleggen van een nieuw Agressieprotocol voor besluitvorming dient ook als herinnering voor politieke ambtsdragers en medewerkers om zich bewust te blijven van de procedures. Dit verhoogt de algehele paraatheid en responsiviteit.

Kanttekeningen en alternatieven

n.v.t.

Financiële aspecten

Er zijn geen financiële gevolgen voor dit voorstel.

Vervolg en communicatie

Het Agressieprotocol politieke ambtsdragers wordt gepubliceerd in het digitale Gemeentebblad en treedt een dag na publicatie in werking

Bijlagen

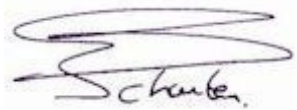
1. Agressieprotocol voor politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar 2025

Achterliggende documenten

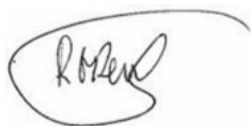
1. Agressieprotocol voor politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar 2023
2. Handreiking voor digitale agressie

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Schouten', with a large, stylized flourish above it.

dhr. R.M. Reus, gemeentesecretaris

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'R.M. Reus', enclosed within a large, oval-shaped flourish.

RAADSBSLUIT

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

Gelet op

Het voorstel van de burgemeester d.d. 6 mei 2025

Het advies van de commissie Bestuur en Middelen 27 mei 2025

Besluit

De raad besluit:

1. Het Agressieprotocol politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar 2025 vast te stellen;
2. Het Agressieprotocol politieke ambtsdragers gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 28 september 2023 met vervolg op 2 oktober 2023 en gepubliceerd op 11 oktober in het Gemeentebblad in te trekken.

Alkmaar,

De raad van Alkmaar, 5 juni 2025

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

mw. mr. V.H. Hornstra, griffier